

ДОКЛАД

на

богослужебна комисия, назначена със

Заповед № 91А от 02.10.2025 г.

ВАШЕ ВИСОКОПРЕОСВЕЩЕНСТВО,

В изпълнение на Вашата заповед, комисия в състав: архимандрит Димитрий (Драганов) – протосингел на Сливенска митрополия, иконом Атанас Чулаков – началник на отдел „Богослужебен“ при Сливенска митрополия, иконом Йоан Петров – духовен надзорник и иконом Панайот Сотиров и господин Иван Млечков – секретар на светата митрополия, се запозна с аудио- и видеоматериалите от богослуженията, извършени от иконом Иван Янков Иванов на 12.10.2025 г. в храм „Св. прор. Илия“ в с. Злати войвода и на 11.01.2026 г. в храм „Св. Троица“ в гр. Сливен, кв. „Речица“, в които са запечатили богослужебната дейност и практики, използвани от иконом Иван Янков Иванов. Комисията прецени, че видеоклиповете представляват по-пълнен източник на информация, затова, след като подробно се запозна с тях, констатира следното:

1. В първия запис се вижда как извършва каждение, докато пее „Свети Боже, Свети Крепки, Свети Безсмъртни, помогни, помилуй ни.“, който текст на Трисветата песен е напълно непознат за православната богослужебна традиция. За сравнение в Часослова, издаден от Светия Синод на БПЦ-БП през 1996 г., текста на Трисвятое-то е преведен така: „Свети Боже, Свети Крепки, Свети Безсмъртни, помилуй ни!“¹. Т.е. напълно отсъства думата „помогни“.

Остро отбелязваме, че добавка „помогни“ е лично негова приумица, която променя текста на Трисветата песен, чиито източник има своя божествен и небесен произход, и чийто текст се намира в кодексите на богослужебните последования, както и в актовете на Четвъртия (Халкидонски)

¹ Часослов, София 1996, стр.6

Вселенски събор, където Трисветата песен е изпята по начина, по който се пее и до днес в Православната литургия.

Тук ще приведем думите на бележития отец на църквата св. Йоан Дамаскин, който разобличавайки тепавичаря Петър Кнафевс от Антиохия, също дръзнал да привнесе своя си добавка в Трисветата песен, казва : “И така, наистина смешно и окаяно е, че с безразсъдното си мнение Кнафевс потъпка, уж поправяйки, Трисветата песен, преподадена чрез ангели, удостоверена с прекратяване на бедствие, подкрепена и утвърдена от събор на толкова много свети отци, а преди това пъта от серафимите за ознаменуване на Триипостасното Божество, сякаш (Кнафевс) превъзхожда серафимите!

Каква дързост, за да не кажа - какво безумие! А ние - дори демоните да се късат от злоба - произнасяме така: **Свети Боже, Свети Крепки, Свети Безсмъртни, помилуй нас!**“²

2. След изпяването на допълнената Трисвета песен, женски глас започва да чете прокимена на апостолското четиво, без „диалога“ между свещеника и четеца така, както е постановено в Служебника: **„Да внимаваме! Мир на всички. – И на твоя дух прокимен глас... - Премъдрост – Ще се чете из... - Да внимаваме...“**.

Както вече отбелязахме, той извършва неположено по устав кадене, докато по време четенето на Апостола, положеното в богослужебните указания на служебника кадене напълно отсъства.³ Важно е да се отбележи, че *каденето по време на Апостолското четиво* е по своята същност *кадене преди четенето на Евангелието*, което виждаме запазено в богослужебните указания на Йерусалимския типик, където каденето се извършва през време пее-нето на „Аллилуя“ или Аллилуарий, след четенето на Апостола.

3. Виждаме също и своеобразно начало на литургичния евангелски чин с думите: *„Четиво от Евангелието на Матей. Нека внимаваме!“* За сравнение, в текста на Служебника на същото място стои следния текст: **„Премъдрост! Да застанем прави, за да изслушаме светото Евангелие, Мир на всички.“**, певецът отговоря: **„И на твоя дух“**, след което свещеника казва: **„Ще се чете из светото Евангелие по (името на евангелиста)“**, певец: **„Слава Тебе, Господи...“**, свещеник: **„Да внимаваме!“** и чете евангелското четиво с подобавашо благолепие.“⁴ Прави впечатление, че той

² Виж. „Точно Изложение на Православната Вярa“

³ Сравни. Служебник, София 1985, стр. 75

⁴ Служебник, София 1985, стр. 76

чете Евангелския текст от своето мобилно устройство, което прави невъзможно за изпълнение указанието на служебника, според което: „След като свещеника прочете Евангелието, певците: Слава Тебе Господи, слава Тебе, Свещеникът целува страницата на св. Евангелие, където е чел, затваря го, оставя го на светия престол върху светия антиминос...“⁵ на видето не се вижда отец Иван да извършва никое от тези действия, а само, след като остави телефона си на специална поставка на светия Престол, взима непрестолното свето Евангелие и с него осенява кръстообразно народа.

Прочетеният Евангелски текст не е от синодалния превод на Библията.

До тук видимите изменения на Св. Литургия показват неправославно разбиране същността на богослужението, а протестантски уклон за личностно, еднолично, самоволно „опростено“ действие в разрез с духа и традицията на православното богослужение.

Във връзка с това привеждаме мисли на св. Николай Кавасила за св. Литургия: „Веднага след това свещеникът нарежда на всички да не стоят в леност, но да бъдат с устремен ум към онова, което ще последва. Това означава *„Да внимаваме“*. А изразът *„Премъдрост“* напомня на вярващите за мъдростта, с която трябва да участват в литургията. Тя представлява добрите помисли, притежавана от онези, които са богати на вяра и чужди на всичко човешко. Действително е необходимо да проследяваме литургията с подобаващи помисли, разбира се, ако не искаме да губим времето си напразно. Тъй като обаче нещо такова не е лесно, нужно е нашето внимание и външно припомняне, така че да съсредоточим отново ума си, който постоянно се самозабравя и увлича от суетните грижи.

Също така и възгласът *„Прави“* притежава увещание. Той изисква от нас да застанем в готовност пред Бога с благочестие и голяма ревност. Първи белег на тази ревност е изправената позиция на нашето тяло.

След тези възгласи се прочитат Апостолското и Евангелското четения. Те изявяват разкриването на Господа, което става малко по малко след първата Му поява сред хората. По време на Малкия вход Евангелието бива затворено, символизирайки периода от първите тридесет години на нашия Господ, тогава, когато Самият Той все още бил в мълчание. Сега обаче, след като се прочетат четенията, ние притежаваме най-пълното Негово откриване с

⁵ Пак там

всичко онова, което Той Самият публично учеше и беше заповядал на апостолите да проповядват.“⁶

След прочитане на Св. Евангелие, по реда на св. Литургия, следва сугуба ектения, която започва с думите: „**Да речем всички, от цялата си душа и от целия си разум, да речем.**“, а той произнасяте нещо ново и нечувано: „*Чуй ни, Боже, молим те и ни помилуй!*“. В този дух продължава и нататък текстът: „*Помилуй, Боже, народа ни, за да живеем в мир, за да живеем в здраве и спасение.*“, подобен текст в Служебника отсъства. Това се отнася за всички останали прошения до края на тази „Сугуба ектения“.

Отделно внимание трябва да обърнем и на измислената Заупокойната ектения, която започва така: „*Помилуй, Боже, душите на починалите (имената) и прости им, Боже, неволните и волни прегрешения. Господи помилуй (3 пъти).* Пее: „*Успокой, Господи, душите на покойниците ни и по молитвите ни ги помени. Живот, Покой и Възкресение си за всички ни, Христе Боже наш, затуй славим Те, заедно с Отец и Дух Свети, сега и винаги и во веки веков.*“. А в Служебника, заупокойната ектения има следния ред: „**Помилуй нас, Боже, по великата си милост и молим ти се чуй и ни помилуй! Народът: Господи помилуй (3 пъти).** Още се молим за упокоение душите на починалите Божии раби (*имената*), за да им се прости всяко волно и неволно прегрешение! **Народът: Господи помилуй (3 пъти).** За да настани Бог душите им там, където почиват праведниците! **Народът: Господи помилуй (3 пъти).** Божията милост, Царството небесно и прощение на греховете им да изпросим от Христа Безсмъртния Цар и наш Бог! **Народът: Подай Господи! На Господа да се помолим! И молитвата: „Боже на духовете и на всяка плът, Който потъпка смъртта, съсипа дявола и подари живот на Твоя свят! Сам Ти, Господи, упокой душите на починалите Твои раби: (*имената*), в място светло, в място злачно, в място прохладно, където няма никаква болка, скръб и въздишка. Всяко съгрешение, което са сторили с дума или с дело или мисъл, прости, като благ и човеколюбив Бог, тъй като няма човек, който да живее и да не съгреша. Единствен Ти, Господи, си без грях; Твоята правда е правда вечна и Твое слово е истина.“** След което възглася: „**Защото Ти си възкресението и животът и покаят на починалите Твои раби, Христе Боже наш, и затова на Тебе отправяме слава с безначалния Твой Отец и Пресветия, Благия и Животворящия Твой Дух, сега и винаги, и във вечни векове.**“

⁶ (Виж. Тълкуване на Божествената Литургия от св. Николай Кавасила).

Следващото е изменена ектения за оглашените, или дефинирано от него „некръстените“, което изменение на нарицателното може да се дължи на факта, че не прави разлика между двете, която „ектения за оглашените“ приключва с израза: „Ако има некръстени в храма, напуснете го!“, възглас, с който е заменил написаното в Служебника, а именно: „**Вие, които сте оглашени излезте! Оглашени, излезте! Вие, които сте оглашени излезте, а ние верните пак и пак с мир на Господа да се помолим**“, след което казва следната молитва: „*Благодаря Ти, Господи, че и днес ме допусна пред светия Жертвеник. Ето, падам на колене пред Тебе и моля Те Боже, прости ми прегрешенията и удостой ме да ти принеса безкръвна жертва за всички люде. Чуй молитвите ни и излей милостта си върху тия, за които ти се моля, за да ти служим с любов и да се причастим с Твоите св. Тайни. Удостой ни, Боже, с небесното си Царство. Защото те славим и ти се покланяме сега и винаги. Амин.*“, с която съчетава двете молитви на верните „**Благодарим Ти, Господи Боже на силите...**“ и „**Пак и многократно падаме пред Тебе...**“, двете малки ектении, и молитвата „**Никой от свързаните с житейски желания и наслади...**“⁷, през време на която обединена молитва, той застава на

⁷ „Благодарим Ти, Господи Боже на силите, Който си ни удостоил да застанем и сега пред Твоя свят жертвеник и да паднем пред Твоята милост за прошка на нашите грехове и греховете на народа, сторени по незнание. Приеми, Боже, нашата молитва, направи ни да бъдем достойни да Ти принасяме моления и молби, и безкръвни жертви за всички Твои люде; и нас, които си поставил чрез силата на Светия Твой Дух в това Твое служение, удостой ни неосъдно и безпрепятствено, в чистото свидетелство на съвестта ни, да Те призоваваме на всяко време и място, та като ни послушаш, да бъдеш милостив към нас поради обилната Си благодат.“; „Пак и многократно падаме пред Тебе и Ти се молим, Благий и Човеколюбче, погледни на нашето моление, очисти душите и телата ни от всяка сквернота на плътта и духа и ни дай безукорно и неосъдно да стоим пред светия Твой жертвеник. И на тези, които заедно с нас се молят, дарувай, Боже, успех в живота и вярата и духовното познание; дай им всякога с благоговение и любов да Ти служат безукорно и неосъдно да се причестят с Твоите свети Тайни и да се удостоят с Твоето небесно царство.“; „Никой от свързаните с плътски желания и наслади не е достоен да пристъпи или да се приближи, или да Ти служи, Царю на славата, защото да се служи на Тебе е велико и страшно и за самите небесни сили. Обаче поради Твоето неизразимо и неизмеримо човеколюбие Ти действително и неизменно си станал Човек и Архиерей за нас и като Господар на всичко си ни предал свещенодействието на тази спасителна и безкръвна жертва; защото Ти единствен, Господи Боже наш, владееш небесните и земни твари; Ти си носен на херувимски престол; Ти си Господ на серафимите и цар Израилев; Ти единствен си свят и сред светии пребъдваш. Прочее, Тебе едничък благ и добропослушлив, моля: погледни към мене, грешния и недостоеен Твой раб, и очисти душата и сърцето ми от лукава съвест, и мене, който със силата на Твоя Свят Дух съм облечен с благодатта на свещенството, удостой да застана пред тази света Твоя Трапеза и да извърша свещенодействието на светото и пречисто Твое Тяло и драгоценна Кръв. И тъй, пристъпвам пред Тебе, навел глава *, и Ти се моля, не отвърщай лицето Си от мене и не ме отхвърляй

колене в неделен ден, с което нарушава друго императивно разпореждане на 1 и 6 Вселенски събори.^{8,9}

Чуваме също и изпяването на първата част от редактираната Херувимска песен, която звучи така: „*На херувимите тайнствено да се уподобим и на Животворящата Троица трисветата песен да запеем, и всяка своя грижа, всяка житейска грижа да отложим.*“, за сравнение текста, записан в Служебника е следният: „**Ние, които тайнствено изобразяваме херувимите и пеем трисветата песен на Животворящата Троица, нека сега да отложим всяка житейска грижа.**“

3. Третият видеоклип, запечатва извършване на Велик вход, при който освен характерното му „творчество“, заради което използвания от него текст на последованието на Великия вход, напълно се отличава от утвърдения такъв, във видеозаписа се вижда как започва Великия вход с думите: „*Помилуй, Боже, благочестивия и православен български народ, управляващото ни правителство и войнството ни.*“, за сравнение, ще приведем, че в Служебника първият възглас на Великия вход е: „**Благочестивият и православен български народ, правителството и христолюбивото ни войнство, да помене Господ Бог в Своето Царство, сега и винаги и во веки веков.**“ Тази промяна, която на пръв поглед за някого може да е незначителна, всъщност променя из основи символичното тълкувание на светата Литургия, благодарение на което, ние съпреживяваме целия земен живот на Спасителя и си спомняме всички Негови дела. Използването на изрази „**Да помене Господ Бог в Своето Царство, сега и винаги и во веки веков**“ е пряка, жива, действителна и действена връзка с Голготската жертва на нашия Господ, Бог и Спасител Иисус Христос и с молитвата към Него на първия населник на Рая – Благоразумния разбойник, който, обръщайки се към Висящия на кръста до него Спасител му казва: „Помени ме, Господи, във Своето Царство!“, в отговор на което Спасителят Христос му дава заветно обещание: „Истина Ти казвам,

изсред Твоите чедра, но удостой мене, грешния и недостоеен Твой раб, да Ти принеса тези Дарове, защото Ти си, Който принасяш и си принасян, Който приемаш и си раздаван, Христе Боже наш, и на Тебе с безначалния Твой Отец, с Пресветия, и Благия, и Животворящ Твой Дух въздаваме слава, сега и винаги, и във вечни векове.“

⁸ 20 правило на Първи Вселенски събор: „Понеже някои коленичат в неделен ден и в дни на Петдесетница, то за да има еднаквост във всичко и във всички епархии, светият събор постанови в поменатите дни стоешкoм да се възнасят молитви към Бога.“

⁹ 90 правило на Шести Вселенски събор: „Богоносните наши отци канонически са ни предали, че не трябва да коленичим в неделни дни в чест на Христовото възкресение...”

днес ще бъдеш с мен в Рая.“¹⁰ Този кратък диалог седи в основата на формулировките за споменаване на Великия вход, който ни напомня кръстния път и жертва на Христа.

След това в същото видео виждаме и крайно неприятната и неблагоприятна гледка, при която

свещеника е поставил своето мобилно устройство върху светата Чаша през време на пренасянето на Даровете. Действие, което се явява кощунство, поругаване на светинята. „Входът“ завършва с трегубо „Господи помилуй“, гласно изчитане на молитвите, с разлики от текста в служебника, и допяване на херувимската песен със следния текст: „Царя на всичко да приемем понеже невидимо ни го носят ангелските чинове. Аллилуия, аллилуия, аллилуия“, който текст отново не съответства на написаното в служебника, където четем: „**За да приемем Царя на всичко, Когото невидимо ангелските чинове тържествено носят. Аллилуия, аллилуия, аллилуия.**“

Следва непонятно обръщане на свещеника към народа и начало на просителната ектения с думите: „*Да допълним молитвата си!*“, последвано от прошение: „*Приеми, Боже, драгоценните дарове, които ти принасяме и ни помилуй.*“, като ектенията продължава в същия стил на волнодумство. За сравнение в синодалното издание на Служебника на български език първите две прошения от Просителната ектения след Великия вход на светата литургия са следните: „**Да изпълним молитвата си към Господа; За предложените драгоценни дарове, на Господа да се помолим.**“

След края на „ектенията“ следва възглас „*В премъдростта, в премъдростта нека внимаваме!*“, а в Служебника пише: „**Дверите, дверите! В премъдростта да внимаваме!**“

Символа на православната вяра, редактиран от ик. Иван Янков Иванов е следният: „*Вярвам в Един Бог, Отец, Вседържител. Творец на небето и на земята, на всичко видимо и невидимо. **Вярваме** в Един Господ Иисус Христос, **Единородния** Син Божий, Който е роден от Отца преди всички векове. Светлина от светлина **е Той**; Бог истинен от Бог истинен; роден, **а** не сътворен; **Един по същество** е с Отца и чрез **Него** всичко е станало. **Заради** нас човеците **и нашето** спасение слезе от небесата и **чрез** Дух Свети и Дева Мария се въплъти и стана човек и бе разпнат за нас при Понтий Пилат и страда и бе погребан, **но** възкръсна в третия ден според Писанията, **възлезе***“

¹⁰ Сравни Лука 23:43

на Небесата и седна отдясно на Отца и пак ще дойде със слава, за да съди и живи и мъртви и Царството Му не ще има край. **Вярвам** и в Дух Светий, Господ, **Животворящ е Той**, който от Отца и изхожда, покланяме му се и го славим наравно с Отца и Сина, с неговата сила говориха пророците. **Вярвам** в една, свята, вселенска, съборна и апостолска Църква. Изповядвам едно кръщение за опрощаване на греховете. Чакам възкресение на мъртвите и живот в бъдещия век. Амин.“ Тук е видно, че е направил свои нововъведения и добавки във Символа на вярата по негово усмотрение, което е показателно, че не одобрява вероопределението на св. Вселенски събори, които са утвърдили, приели, потвърдили в последстващите след Първи и Втори Вселенски и поместни събори текст на Символа на вярата.

Длъжни сме да отбележим и припомним следното: Според свещения канон и традиция на Светата Православна Църква, право да променя или допълва Символа на вярата (Никео-Цариградския символ) има **само Вселенски събор**.

Символът на вярата е утвърден от Първия вселенски събор (Никея, 325 г.) и е допълнен от Втория вселенски събор (Константинопол, 381 г.).

- Третият вселенски събор (Ефес, 431 г.) изрично забранява на когото и да било да съставя, пише или предлага нов или променен символ на вярата, различен от определения от св. отци.

- Всяка промяна трябва да бъде приета чрез консенсус на цялата Църква, събрана на Вселенски събор, а не едностранно от отделен човек, било то епископ или свещеник, или мирянин.

Никой няма право самостоятелно да променя текста, който е основа на християнската догматика.

„Светите отци, събрани в Цариград, постановиха да не се отменява Символът на вярата, изложен от 318-те отци, събрани на събор в Никея Витинска, а да остане той неизменен и да се предаде на анатема всяка ерес...“ – гласи 1 правило на 2 Вселенски събор.

Второто правило на Трулския събор гласи:

„Тоя свят събор призна за прекрасно и най-желателно и това, щото отсега занапред за душевна полза и за лекуване на страстите да останат твърди непокътнати осемдесет и петте правила..., приети от името на светите и славни апостоли... Приемаме и всички други свещени правила, изложени от светите и блажени наши отци, именно: правилата на триста и осемнадесетте

отци, които са се събрали в Никея..., още и на сто и петдесетте отци, които са се събрали в този богоспасаем и царстващ град, и още на двестата отци, събрани първи път в областния град Ефес... и т. н., и никому да не бъде позволено да отменява или изменява гореозначените правила или да приема други, освен отбелязаните, правила с лъжливи надписи... Ако ли някой бъде изобличен в опитване да измени или изврати някое от изброените по-горе, правила, такъв да понесе епитимия, определена от правилото, което е нарушил, и чрез това ще се цери от онуй, от което се е препънал“.

Естествено, абсолютната забрана да се изменят, поправят, допълват или отменят правилата, които визира този канон, се отнася и до онези канони, които разпореждат да се пази ненакърним дори и в детайлите си Никео-Цариградският символ на вярата. 1-то правило на II вселенски събор, 7-то на III вселенски събор, правилата на самия VI вселенски събор, както и отнасящите се към тях канони на други поместни събори, утвърдени от вселенските имащи силата на последните, именно 7-мо и 8-то правила на Гангърския събор, 1-во и 2-ро на Картагенския, 1-во правило на св. Василий Велики и други.

На последно място в редицата на вселенските събори стои Седмият. В неговата работа взели участие 367 свети отци. Освен вероопределението за иконопочитанието той изработил още 22 правила. По-пряко отношение към разглеждания въпрос има само 1-то правило на този събор. Неговият текст гласи:

„На всички ония, които са приели свещеническо достойнство, като свидетелства и ръководства им служат предписаните правила и постановления, които ние с радост приемайки, заедно с боговдъхновения Давид, пеем на Господа Бога, казвайки (Пс. 118:144): ...Правдата на твоите повеления е вечна... И понеже пророческият глас ни повелява да пазим на вечни времена Божиите заповеди и съобразно с тях да живеем, безсъмнено е, че те са несъкрушими и непоклатни. Затова и боговидецът Моисей казва така: „Залягайте да изпълнявате всичко, що ви заповядвам, не прибавяй към него и не отмахвай от него“ (Втор. 12:23)... Също и Павел говори: „Но, ако дори и ние или ангел от небето ви благовестеше нещо по-друго от това, що ви благовестихме, анатема да бъде“ (Гал. 1:8). Понеже това е вярно и ни е засвидетелствано... Затова с наслада приемаме божествените правила, изложени от всехвалните апостоли, свещени тръби на Духа, от шестте вселенски събори... и от светите наши отци, защото те всички, просветени от един и общ Дух, са

узаконили полезното, и за туй, които те предават на анатема, тях и ние анатемосваме; които предават на низвергване, тях и ние низвергваме; които на отлъчване, тях и ние отлъчваме, а които подхвърлят на епитимия, тях и ние подлагаме на същата...”.

Правилото е насочено към тези, които са „приели свещеническо достойнство“, но то още повече се отнася и за онези, които нямат такова, т. е. за миряните! А правилата на вярата, т. е. Символът, както и правилата, които охраняват неговата неизменност и непоклатимост, са безусловно задължителни за всички християни. Всички трябва да ги спазват и да живеят според тях. Те са несъкрушими и непоклатни, тъй като всъщност са ни открити от Бога. Поради това те са и вечни. А който дръзне да ги измени, поврежда, да отмахва нещо от тях или да прибавя, се предава на анатема.

От изложеното се вижда, че за Православната църква установеният от св. отци в Никея и в Цариград Символ на вярата, т. е. Никео-Цариградският символ е абсолютно неизменен, непоклатим и задължителен за всички християни – духовници и миряни. Онзи, който го поправя, изменя, допълва чрез вмъкване на нови думи, изрази, термини в него, или пък изхвърля от текста му такива, тя заедно с отците на всички вселенски и поместни събори и с другите свети отци подхвърля на най-строгото наказание – изключване от своята среда и предаване на вечна погибел.

Св. Кирил Александрийски в посланието си до Йоан Антиохийски пише: „Забраняваме всекому да изменя символа на вярата, издаден от никейските св. отци; нито на себе си, нито другиму някому позволяваме да изхвърля или променя в тоя символ нито дума“.

Накрай отците на събора клетвено провъзгласяват: „След като по този начин това се изложи от нас с най-голяма внимателност и стройност, светият и вселенски събор определи: никому да не се позволява да произнася, или да пише, или да съставя, или да мъдрува или да учи другите на друга вяра. А на онези, които дръзнат или съставят друга вяра, или проповядват, или учат, или преподават друг символ на желаещите да се обърнат към познанието на истината от езичеството, или от юдейството, или от някаква ерес, такива, ако бъдат епископи или клирици, епископите да бъдат чужди на епископството, а клириците – на клира; ако бъдат монашестваци, да бъдат под анатема“.

Никео-Цариградският символ, чийто пълен и точен текст за пръв път намираме, както се изтъкна по-преди, в актовете на Халкидонския събор, както и вероопределението на последния, без каквато и да било промяна,

станал критерий, мярка и на отците на Петия вселенски събор при установяване отклоненията от правата вяра на т. н. „три глави“ и осъждането им. Отците на този събор напълно се солидаризират с клетвената заплаха, която Халкидонския събор отправя към всеки, който би дръзнал да съставя, пише, произнася или учи на някаква друга вяра, освен изложената, или да провъзгласява някакъв друг символ на вярата, освен Никео-Цариградския.

В предисловието към вероопределението на Шестия вселенски събор, който се състоял в 681 г. в Цариград по повод монотелитското лъжеучение, четем: „... Поради това нашият велик и вселенски събор... възобнови без всякакви нововъведения определения на благочестието и отхвърли самоизмислените догмати на нечестието. И Символа, изложен от 318-те отци и отново богомъдро утвърден от 150-те отци, който охотно прие и потвърдиха и другите свети събори за унищожаване на всякаква душевредна ерес, и нашият свят и вселенски събор запечати боговдъхновено“. В послесловието пък към същото определение отците на събора заявяват: „И тъй, след като всичко това е установено от нас с всевъзможното внимание и стройност, определяме, никому да не се позволява да проповядва друга вяра, или да пише, или да съставя, или да държи на ум, или иначе някак да учи. А на ония, които дръзват и съставят друга вяра, или разпространяват, или учат, или преподават друг символ на желаещите да се обърнат към познанието на истината от езичеството, или от юдейството, или от някаква ерес, или въвеждат нови думи, или изобретяват четене, противно на сега от нас определеното, — на тези, ако са епископи или клирици, да бъдат чужди: епископите на епископите, клириците — на клира, а ако са монаси, или миряни, да бъдат под анатема“.¹¹

Ето какво гласи един от най-авторитетните догматически документи на Православната църква, т. н. Православно изповедание на съборната и апостолска източна църква, чийто превод е направил блаженопочиналия Сливенски митрополит Серафим през 1888 г. В отговора на въпрос 4 стои текстът: „Православният християнин е длъжен да приема убедено и без съмнение, че всички членове на вярата (т. е. на Символа на вярата – б. а.) на съборната и

¹¹ Срв. Деяния, т. I, 109; прот. Иван Стефанов, Правилата на св. Православна църква; Правилата, т. I, с. 464-465, Деяния, т. III, с. 63. 68-69; В. Болотов, пос. съч., с. 255-295; М. Поснов, пос. съч., с. 425-430, с. 430-437, с. 435-439, Деяния, т. III, с. 216, Деяния, т. IV, Казань, 1908, с. 46-47- 48, Деяния, т. V, Казань, 1889, с. 159-161, Деяния, т. VI, Изд. третье, Казань, 1908, с. 5-10; В. Болотов, пос. съч., с. 384-427, Проф. ик. д-р Радко Поптодоров, Основни положения в каноническата дейност на Шестия вселенски събор, сп. Духовна култура, 1982, кн. 2, с. 25, Деяния, т. VI, с. 272-274; по превод на български от протодякон Иван Стефанов, Правилата на Св. Православна църква, София, 1936, с. 172-174, Православното изповедание на католическата (съборната), църква восточна, превел Слив. Митрополит Серафим, Сливен, 1888, с. 1-3, 36-37

апостолска църква са ѝ предадени от Господа нашего Иисуса Христа чрез Неговите апостоли и са изяснени и утвърдени от вселенските събори... Членовете на вярата получават своята важност и твърдост първо, от Свещ. Писание, и второ, от църковното предание...; в отговора на въпрос 72 стои: „ние сме длъжни да вярваме, че всичко, което са постановили светите отци на всички вселенски събори, където и да са се състояли те, произлиза от Светия Дух, както са казали апостолите на своя събор: „Изволия Духу Святому и нам...“; и в отговора на въпрос 5 е написано: „Членовете на съборната и православна наша вяра, по Символа на първия Никейски и на втория – Константинополски събори са дванадесет. В тях така ясно е изложено всичко, което принадлежи към нашата вяра, че ние нито повече, нито по-малко, нито друго сме длъжни да вярваме, освен съгласно с разбирането на отците на тия събори...”

Евхаристийният канон (Анафората) започва с думите: *„Да застанем благоговейно и с мир в душите си на Господа да се помолим.*”, текст, коренно различен от записания в служебника: **„Да стоим добре, да стоим с благоговение, да внимаваме, за да принесем в мир светото възношение.“**

Във видеозаписа, се проследява, това, което би трябвало да е Евхаристийният канон на светата Литургия. Поради факта, че по-голямата част от молитвените прошения, възгласи и молитви напълно не кореспондират с написаното в синодалния служебник, то от целия евхаристиен канон, привеждаме **единствената молитва, която той изрича правилно, според синодалните преводи – тази на Пост-епиклезиса: „За да бъдат на тези, които се причастяват...“.**

Прави остро впечатление, че възгласите на т.нар. „Институцио“ също са променени, ик. Иван Иванов ги произнася, като взема даровете – първо хляба и после виното – и се обръщате към народа, за да ги покажете. Този въпрос може да се тълкува догматически, защото в Евхаристийният канон, според древния принцип *lex orandi – lex credendi*, се съдържа цялото въплъщение на догматическите и еклисиологически учения на светата Църква. Свещеникът не служи „от името на Христос“ (*ex persona Christi*), както твърдят римокатолиците, а служи от името на епископа си, предстоейки пред народа, като думите на Институцио-то са цитати на Христовите слова, в контекста на евхаристийната молитва, затова е недопустимо свещеника да „играе ролята“ на Христос в този най-сакрален момент от светата Литургия.

От това, което се вижда във видеозаписите категорично може да се твърди, че установената по литургичен канон *епиклеза също отсъства*, което категорично дефинира целия богослужебен безпорядък на това „свещенодействие“, като тотална профанация и кощунствена злоупотреба с религиозните чувства на вярващите, защото, дори по мярката на икономията да се покрие някоя друга промяна или грешка, то не се намира никакво извинение или икономия за откритото беззаконие, каквото е самоволното изменение на момента на освещаване на Светите Дарове и цялата Евхаристия. Привеждаме пример с „молитвата“ на „епиклезата“, сравнена със синодалния служебник, като произнасяте следното: *„Удостой ни Господи с Дух Светий, както удостои апостолите си в третия час. Очисти сърцата ни, Боже, и с правда изпълни душите ни! Удостой ни Господи с Дух Светий, както и апостолите си удостои в третия час. Не се отвърщай от нас, Боже! Удостой ни Господи с Дух Светий, както и апостолите си в третия час и като тях и нас обнови. Принасяме ти тази словесна и безкръвна служба, Боже, и просим: изпрати Дух Светий над тия дарове и направи от тоя хляб драгоценното Тяло на Твоя Христос! Амин! Превърни виното в тая чаша в драгоценната Кръв на Твоя Христос! Амин! Претвори ги, Боже, чрез Дух Светий! Амин, амин, амин!“*.

В Синодалния Служебник, четем следното: **(„Господи, Който в третия час си изпратил на Твоите апостоли пресветия Твой Дух, не Го отнемай, от нас, Благий, но Го обнови в нас, които Ти се молим. Сърце чисто създай в мене Боже и правия Дух обнови вътре в мене! Господи, Който в третия час си изпратил на Твоите апостоли пресветия Твой Дух, не го отнемай, от нас, Благий, но Го обнови в нас, които Ти се молим. Не ме отхвърляй от лицето Си и Светия Твой Дух не отнимай от мене, Господи, Който в третия час си изпратил на Твоите апостоли Пресветия Твой Дух, не Го отнемай, от нас, Благий, но Го обнови в нас, които Ти се молим.)** **Още Ти принасяме тази словесна и безкръвна служба и просим, и молим, и умоляваме: изпрати Твоя Свети Дух върху нас и над тези подлежащи Дарове И направи тоя хляб драгоценно Тяло на Твоя Христос. Амин. А това, което е в тази чаша драгоценна кръв на Твоя Христос. Амин. Като ги претвориш чрез Твоя Свети Дух. Амин, амин, амин.“**

Използваният от него израз **„превърни“** категорично противоречи на еклисиологичното и мистириологично учение на св. Църквата за това, че Тялото и Кръвта Христови се пресъществяват от хляб и вино, без да изменят

формата си, т. е. без да се „превърщат“ в каквото и да било друго по своя материален (видим) облик.¹²

Нафората се освещава преди Ходатайствената молитва, а не след, както е положено в Служебника.

До края на записа се вижда, че ик. Иван Иванов тенденциозно произнася своите „молитви“ чиито текстове напълно се разминават с утвърдените такива в светата Литургия от светите литургисти-светители Йоан Златоуст, Василий Велики и Григорий Двоеслов.

Свещеникът изменя дори текста на Господнята молитва „Отче наш“, както ни е предадена от Самия Господ Иисус Христос и записана в Свещените страници на Евангелието, (*Мат. 6:9-13 и Лука 11:1-4*) със следната промяна - „насъщният ни хляб дай **ни** *го* и днес“.

След това виждаме чина на свещеническото причастяване. И тук, както в предните видеа, се вижда пълно отклонение от написаните молитви и указания в служебника – свещеника се причастява след като вложи частите от Агнеца в светия Потир, след това изсипва и другите частички вътре и чак след това отпива от него. Докато в служебника е указано, че свещеника се причастява най-напред със светото Тяло, подир това с пресветата Кръв Христови и едва след това влага частите от светия Агнец – Тялото Христово, после и всички частици в светия Потир.

Най-общото заключение, което може да бъде дадено, е че иконом Иван Янков Иванов е преминали всяка една канонична рамка и граница, като до крайна степен е профанизирал и изменил богослужебните чинове, които хилядолетната традиция на светата ни Църква е изковала и привела в ред и благочиние.

В първото си послание до Църквата в Коринт апостол Павел императивно съветва „Всичко да става с приличие и ред“ (1Кор. 14:5) и съгласно тази апостолска повеля отците-съзидатели на църковното благоустроение са свиквали събори и приемали правила, благодарение следването на които светата ни Църква е преборила неведнъж духа на времето и е устояла на хиляди врагове опитвали се да я унищожат, защото *в реда има единство*. Благочинието и реда са гарант за запазване идентичността на църковното тяло, заради което и покойният Ваш предшественик, митрополит Никодим, ще напише в

¹² Според тълковния речник думата „превърщам“ има следното значение: „Променям същността, формата, характера на нещо или на някого и го правя да изглежда по различен начин.“

първите редове на изданието на Типика на Българската православна църква, че в храмовете навсякъде в диоцеза на Българската патриаршия трябва да има еднообразно богослужение.

Известно е, че светите Тайнства на Църквата, както всичко в нея, са двусъставни – имат духовно и материално измерение, или форма и съдържание. И както здравето тяло помага на духа да бъде здрав и обратното, така и правилната форма е създадена, за да преподава по правилен начин правилното учение на църквата и нам не е дадено еднолично и самоволно да променяме нищо от това. Фактът, че някой използва богослужебни текстове и последования, различни от разписаните в книгите, издадени с благословението на Светия Синод, уличава същия в крайно непослушание към върховната власт в църквата – събора на епископите. Да, Църквата познава и практики, съобразени с местните традиции, но те са преминали задължително санкцията на управляващия епархийски архиерей (или събора на епископите в дадена поместна православна църква, както гласи и чл. 58, т. 3 от Устава на БПЦ-БП, че Св. Синод има правомощията на върховен надзор за правилното, еднообразно и повсеместно извършване на светите Тайнства и други богослужебни чинопоследования и издава общи наредби за общественото и частното богослужение), т.е. отново стигаме до непреходната истина, че никому от свещенството не е дадено право да добавя или отнема една буква от богослуженията без архиерейска воля¹³, още повече да създава нови, напълно непознати богослужебни чинове. Всичко това спада към тежкия грях на непослушанието към църквата и клетвопрестъпничество^{14, 15}.

От времето, когато свети Йоан Златоуст е изложил чина на св. Литургия, до днес тя е претърпяла изменения във *формата и структурата*, но нито на една йота не е променяно съдържанието, особено на Евхаристийния канон, достигнал до нас от I век. И отново трябва да отбележим, че тези изменения не са направени от някого самоволно и самочинно, а са били плод на съборни архиерейски решения.

¹³ Правило 39 на Апостолския събор: „Презвитери и дякони да не извършват нищо без волята на епископа (си), понеже нему е поверена грижата за Божия народ и той ще отговаря за неговите души.“

¹⁴ Във връзка с клетвената декларация, която, в съответствие с чл. 132 т. 10 от УБПЦ-БП, всеки кандидат за ръкоположение представя, задължавайки се да пази и изповядва точно православната вяра, да се подчинява на повеленията на църковните правила и на разпоредбите на своето духовно началство и точно да съблюдава установения от Църквата богослужебен ред.

¹⁵ 25 апостолско правило: „Епископ, презвитер или дякон, който бъде изобличен в блудство, в клетвопрестъпление или в кражба, нека бъде низвергнат от свещен чин, но без да бъде отлъчен от църковно общение, понеже Писанието казва: “не въздавай два пъти за едно и същото” (Наум. 1:9). Същото важи и за останалите клирици.“

Уставът на Българската православна църква – Българска патриаршия, в самото начало на Раздел II, вменява като най-първо задължение на свещеника „да отслужва по установения църковен ред редовно и с подобаващо благочиние светата Литургия и ежедневното църковно правило и да извършва тайнствата и чинодействията, установени от Православната църква“¹⁶

Макар и човек да е привърженик на идеята за литургична реформа, осъществяването на такава не е еднолично дело на един свещеник, по собствена инициатива. Когато наистина дойде времето за това Църквата, както винаги до сега, ще намери начин да приведе богослужението в необходимия ред и вид. До тогава всеки един свещенослужител – от последния дякон, до патриарсите – е задължен да спазва неповредено богослужебното предание на светата Църква.

За огромно съжаление може също да се заключи, че иконом Иван въвежда в огромно заблуждение множество хора, които са се доверили на истинността на неговите последования и учения, без да си дават ясна сметка, че те никога не са присъствали на истинска света Литургия, като по този начин са се лишили от благодатните дарове на Светия Дух, които светата Църква преподава, чрез светите тайнства и богослужения.

Като не спазва църковните канони, визиращи начина на богослужебен, църковен, евхаристиен живот и поведение, свещеника се излага на опасност – да отпадне от естественото си състояние на връзка с Бога, която се осъществява единствено и само в Църквата. Така неестественото състояние, в което изпада, той иска да превърне в естествено, оправдавайки се с това, че условията на живот днес са много по-различни и трудни от времето, когато са живели апостолите и св. отци, създали и оформили чина, реда и правилността на Светите Тайнства. Нека не забравяме, че грехът е съществувал и тогава, и със създаването на тези правила св. отци са целели именно това – чрез тях да се преодолее грехът. Нека не забравяме и другото, че това са канони, в чиято основа са вписани Десетте Божии заповеди, които са част от Божественото Откровение, което е непроменимо във времето и пространството. Тези заповеди са дадени на човечеството още в Стария Завет, а при идването Си на земята Христос потвърди тяхната сила и значението им. Той не ги отмени, напротив изпълни ги, с което показва, че за човека е възможно да се справи с тях.

¹⁶ УБПЦ чл. 135 т. 1

Светата Църква е съставила свещените канони, постановяващи междуличностните отношения в Църквата. Те създават известна регламентация за отношенията, базирани на сведения от Священото Писание и Священото Предание. Те предотвратяват безредието и анархията в Църквата и фиксират същата като йерархическо общество, в което всеки трябва да знае своето място и предназначение и да не изнемва функциите на другите.

Т.е. правилата, каноните, богослужения и литургичен канон и ред, очертават параметрите на каноническата рамка за поведението на всеки член на Църквата, било то свещеник или мирянин.

Категорично можем да заявим, че иконом Иван Янков Иванов не спазва подписаната от него клетвена декларация, че ще отслужва богослуженията според установеното в богослужбните книги, издадени от Светия Синод на БПЦ-БП, каквато е подписал при блаженопочиналия Ваш предшественик през 2018 г. и нова декларация със същото съдържание, подписана при Вашето светителствуване на 10.10.2024 г.

ВАШЕ ВИСОКОПРЕОСВЕЩЕНСТВО,

Като донасяме горното на зависещо от Вас разпореждане, целуваме светата Ви десница и оставаме Ваши верни в Христа духовни чеда,

13.01.2026 г.

ЧЛЕНОВЕ НА КОМИСИЯТА:

Следвай
подписите на
комисията.